অনুবন্ধ – 5

মূলধন বজাৰ আৰু ডিৰাইভেটিভ ছেগমেন্টৰ বাবে ক্ষতিশংকা প্ৰকটকৰণ নথিপত্ৰ

এই নথিপত্ৰত ষ্টক এক্সচেঞ্জসমূহৰ ইকুইটি/ডিৰাইভেটিভ ছেগমেন্টত ট্ৰেডিঙৰ বিষয়ে গুৰুত্বপূৰ্ণ জাননী দিয়া হৈছে। সকলো সম্ভাৱ্য গ্ৰাহকক এক্সচেঞ্জসমূহত ইকুইটি/ডিৰাইভেটিভ ছেগমেন্টত ট্ৰেডিং কৰাৰ পূৰ্বে এই নথিপত্ৰৰ অধ্যয়ন কৰা উচিত।

ষ্টক এক্সচেঞ্জসমূহ/SEBIয়ে একক বা যুঁটীয়াভাৱে তথা সম্পূৰ্ণভাৱে বা ইংগিতেৰে কোনো গ্যাৰান্টি নিদিয়ে, এই নথিপত্ৰৰ সম্পূৰ্ণতাৰ ক্ষেত্ৰত কোনো প্ৰতিনিধিত্ব, পৰ্যাপ্ততা বা যথাৰ্থতা নিদিয়ে, ষ্টক এক্সচেঞ্জ/SEBIয়ে ট্ৰেডিং ছেগমেন্টত অংশগ্ৰহণ কৰাৰ কোনো যোগ্যতা অনুমোদন বা মঞ্জুৰ নকৰে। এই সংক্ষিপ্তই নথিপত্ৰই ট্ৰেডিঙৰ সকলো ক্ষতিশংকা তথা অন্য গুৰুত্বপূৰ্ণ দিশসমূহ ফাদিল নকৰে।

জড়িত ক্ষতিশংকালৈ লক্ষ্য ৰাখি আপুনি কেৱল তেতিয়াহে লেনদেন কৰা উচিত যেতিয়া আপুনি সেই সম্পৰ্কীয় স্বৰূপ আৰু ক্ষতিশংকাৰ বিস্তাৰ বুজি পায় য'ত আপুনি প্ৰৱেশ কৰিছে।

আপুনি জনা উচিত আৰু প্ৰশংসা কৰা উচিত যে ইকুইটি শ্বেয়াৰ, ডিৰাইভেটিভ কণ্ট্ৰেক্ট বা ষ্টক এক্সচেঞ্জত ট্ৰেড কৰা আৰু অন্য মাধ্যম (ইনষ্টুমেণ্ট)ত ট্ৰেডিং, য'ত ক্ষতিশংকাৰ বিভিন্ন মাত্ৰা অন্তৰ্ভুক্ত, সাধাৰণতে সীমিত উৎসমূহ/সীমিত বিনিয়োগ আৰু/বা ট্ৰেডিং অভিজ্ঞতা আৰু কম ক্ষতিশংকা সহিষ্ণুতাযুক্ত কোনো ব্যক্তিৰ বাবে এক উপযুক্ত স্থান নহয়। সেইবাবে আপুনি আপোনাৰ আৰ্থিক অৱস্থালৈ লক্ষ্য ৰাখি অনুকূলভাৱে বিবেচনা কৰা উচিত যে এনে ট্ৰেডিং আপোনাৰ বাবে উপযুক্ত হয় নে নহয়। যদি আপুনি শ্বেয়াৰ বজাৰত ট্ৰেড কৰে আৰু প্ৰতিকূল পৰিণাম বা লোকচানত ভোগে, তেন্তে আপুনি তাৰ বাবে সম্পূৰ্ণভাৱে দায়ী হ'ব আৰু ষ্টক এক্সচেঞ্জ/ইয়াৰ ক্লিয়েৰিং কৰ্প'ৰেছন আৰু/বা SEBI, যিকোনো প্ৰকাৰেৰে ইয়াৰ বাবে দায়ী নহ'ব আৰু আপোনাৰ ওচৰত এই দলিল দিয়াৰ বিকল্প নহ'ব যে আপুনি জড়িত ক্ষতিশংকাৰ ক্ষেত্ৰত পৰ্যাপ্ত জাননী দিয়া নাছিল বা এইটো যে আপোনাক সংশ্লিষ্ট ষ্টক ব্ৰ'কাৰৰ দ্বাৰা জড়িত সম্পূৰ্ণ ক্ষতিশংকাৰ বিষয়ে অৱগত কৰা নাছিল। গ্ৰাহক পৰিণামৰ বাবে অকলশৰে দায়বদ্ধ হ'ব আৰু সেই আধাৰত যিকোনো ডিৰাভেটিভ কনট্ৰেক্টৰ ক্ৰয় আৰু/বা বিক্ৰীৰ আদেশ সম্পাদন কৰাৰ সময়ত লাভসমূহৰ কোনো গ্যাৰেন্টী নাথাকিব পাৰে আৰু/বা ক্ষতিসমূহৰ কোনো অপবাদ নহ'ব পাৰে।

আপুনি এইটো স্পষ্টভাৱে বুজা উচিত যে এজন ষ্টক ব্ৰ'কাৰৰ জৰিয়তে ষ্টক এক্সচেঞ্জসমূহত আপোনাৰ ডীলিং (লেনদেন), ষ্টক ব্ৰ'কাৰৰ দ্বাৰা নিৰ্ধাৰিত কিছুমান আনুষ্ঠানিকতা সম্পূৰ্ণ কৰাৰ অধীন হ'ব য'ত অন্য সামগ্ৰীৰ লগে লগে গ্ৰাহকে জনা ফৰ্ম পূৰোৱা, অধিকাৰ আৰু দায়িত্বসমূহ পঢ়া, কৰণীয় আৰু অকৰণীয় আদি অন্তৰ্ভুক্ত হ'ব পাৰে আৰু প্ৰাসংগিক ষ্টক এক্সচেঞ্জসমূহ বা ইয়াৰ ক্লিয়েৰিং কৰ্প'ৰেছনৰ নিয়ম, উপবিধি আৰু বিনিয়ম আৰু ছেবিৰ দ্বাৰা নিৰ্ধাৰিত সময়ত জাৰি কৰা মাৰ্গদৰ্শিকা আৰু ষ্টক এক্সচেঞ্জসমূহ বা ইয়াৰ ক্লিয়েৰিং কৰ্প'ৰেছনৰ দ্বাৰা সময়ে সময়ে জাৰি কৰা জাননীৰ অধীন।

ষ্টক এক্সচেঞ্জে যিকোনো পৰামৰ্শ প্ৰদান কৰে বা পৰামৰ্শ দিয়াৰ ইচ্ছা নকৰে আৰু যিকোনো এনে ব্যক্তিৰ বাবে জবাবদিহি নহ'ব যি ষ্টক এক্সচেঞ্জসমূহৰ ষ্টক ব্ৰ'কাৰ আৰু/বা এই নথিপত্ৰত অন্তৰ্ভুক্ত যিকোনো জাননীৰ ভিত্তিত যি কোনো তৃতীয় পক্ষৰ সৈতে যিকোনো ব্যৱসায়িক সম্পৰ্কত প্ৰৱেশ কৰে। এই নথিপত্ৰত অন্তৰ্ভুক্ত কোনো জাননী ব্যৱসায়িক পৰামৰ্শ হিচাপে মানি লোৱা উচিত নহয়। ট্ৰেড কৰাৰ বাবে যিকোনো বিবেচনা এই ধৰণৰ ট্ৰেডিঙত জড়িত ক্ষতিশংকা বুজি পাওক আৰু সমীক্ষা নকৰাকৈ কৰা উচিত নহয়। যদি আপুনি নিশ্চিত নহয়, তেন্তে আপুনি সেই বিষয়ে পেছাদাৰীৰ পৰামৰ্শ লোৱা উচিত।

এই বিবেচনা কৰাৰ বাবে যে ট্ৰেড কৰা হয় বা নহয় বা কাৰোবাক নিজৰ ফালৰ পৰা ট্ৰেড কৰাৰ কৰ্তৃত্ব প্ৰদান কৰা হয় বা নহয়, আপোনাৰ নিম্নলিখিতৰ বিষয়ে জাননী থকা উচিত বা ইয়াৰ সৈতে পৰিচিত হোৱা উচিত:-

1. মৌলিক ক্ষতিশংকাসমূহঃ

1.1 উচ্চ অস্থিৰতাৰ ক্ষতিশংকাঃ

অস্থিৰতাৰ তাৎপৰ্য সেই মূল্যত গতিশীল পৰিৱৰ্তনৰ পৰা হয় য'ত এক প্ৰতিভূতি/ডিৰাইভেটিভ কনট্ৰেক্ট কৰা হয় যেতিয়া ট্ৰেডিং গতিবিধিসমূহ ষ্টক এক্সচেঞ্জতসমূহত জাৰি থাকে। সাধাৰণতে, এক প্ৰতিভূতি/ডিৰাইভেটিভ কনট্ৰেক্টৰ অস্থিৰতা যিমানে উচ্চ হয় তাৰ মূল্যত পৰিৱৰ্তনো সিমানেই অধিক হয়। সক্ৰিয় প্ৰতিভূতি/ডিৰাইভেটিভ কনট্ৰেক্টৰ তুলনাত কম ট্ৰেড কৰা প্ৰতিভূতি/ডিৰাইভেটিভ কনট্ৰেক্টতস সাধাৰণতে অস্থিৰতা হ'ব পাৰে। অস্থিৰতাৰ পৰিণাম স্বৰূপে, আপোনাৰ আদেশ সম্পাদন কৰা হয়, অন্তিম ট্ৰেডেড মূল্যতকৈ অলপ বেলেগ হ'ব পাৰে বা অনৰ্গলভাৱে সলনি হ'ব পাৰে যাৰ পৰিণামস্বৰূপে কল্পনাপূৰ্ণ বা প্ৰকৃত লোকচান হ'ব পাৰে।

1.2 নিম্নতম তৰলতাৰ ক্ষতিশংকাঃ

তৰলতা এক প্ৰতিযোগিতামূলক আৰু ন্যূনতম মূল্যৰ পাৰ্থক্যৰ সৈতে দ্ৰুতগতিত প্ৰতিভূতিসমূহ/ডিৰাইভেটিভ কনট্ৰেক্টৰ ক্ৰয় আৰু/বা বিক্ৰীৰ বাবে বজাৰ অংশগ্ৰহণকাৰীৰ ক্ষমতা দৰ্শায়। সাধাৰণতে, এইটো গ্ৰহণ কৰা হয় যে এক বজাৰত উপলব্ধ আদেশৰ সংখ্যা যিমানেই অধিক হয়, তৰলতা সিমানেই অধিক হয়। তৰলতা গুৰুত্বপূৰ্ণ হয় কিয়নো অধিক তৰলতাৰ সৈতে বিনিয়োগকাৰীসকলৰ বাবে দ্ৰুতভাৱে আৰু ন্যূনতম মূল্যত পাৰ্থক্যৰ সৈতে প্ৰতিভূতিসমূহ/ডিৰাইভেটিভ কনট্ৰেক্ট ক্ৰয় কৰা আৰু/বা বিক্ৰী কৰা সহজ হৈ পৰে আৰু ফলস্বৰূপে বিনিয়োগকাৰীসকলৰ দ্বাৰা ক্ৰয় বা বিক্ৰয় কৰা প্ৰতিভূতিসমূহ/ডিৰাইভেটিভৰ বাবে এক প্ৰতিযোগিতামূলক মূল্যৰ আদায় কৰা বা প্ৰাপ্তি হোৱাৰ সম্ভাৱনা থাকে। সক্ৰিয় প্ৰতিভূতিসমূহ/ডিৰাইভেটিভ কনট্ৰেক্টৰ তুলনাত কিছুমান প্ৰতিভূতিত কম তৰলতাৰ ক্ষতিশংকা থাকিব পাৰে। পৰিণামস্বৰূপে আপোনাৰ আদেশ কেৱল আংশিকভাৱে সম্পাদন কৰিব পৰা যায় বা তুলনামূলকভাৱে অধিক মূল্যৰ পাৰ্থক্যত সম্পাদিত কৰিব পৰা যায় অথবা সম্পূৰ্ণৰূপে সম্পাদন কৰিব পৰা নাযায়।

1.2.1 ডে'-ট্ৰেডিং কৌশলৰ এটা অংশ হিচাপে প্ৰতিভূতিসমূহ/ডিৰাইভেটিভ কনট্ৰেক্টৰ ক্ৰয় অথবা বিক্ৰয়ৰ ফলস্বৰূপেও লোকচান হ'ব পাৰে, এনে ক্ষেত্ৰত প্ৰতিভূতিসমূহ/ডিৰাইভেটিভ কনট্ৰেক্ট প্ৰত্যাশিত মূল্য পৰ্যায়ৰ তুলনাত কম/অধিক মূল্যত ক্ৰয়/বিক্ৰয় কৰিব পৰা যায়, সেইবাবে এক প্ৰতিভূতি/ডিৰাইভেটিভ কনট্ৰেক্ট ডেলিভাৰ কৰা বা প্ৰাপ্তিৰ বাবে যিকোনো খোলা স্থিতি বা দায়িত্ব নাৰাখে।

1.3 বিস্তৃত স্প্ৰেডৰ ক্ষতিশংকাঃ

স্প্ৰেড সৰ্বোত্তম ক্ৰয় মূল্য আৰু সৰ্বোত্তম বিক্ৰয় মূল্যৰ ভিতৰত পাৰ্থক্য দৰ্শায়। ই এক প্ৰতিভূতি/ডিৰাইভেটিভ কনট্ৰেক্ট ক্ৰয় কৰা আৰু ইয়াৰ তৎক্ষণাৎ পিছত বিক্ৰয় কৰা বা বিপৰীতভাৱে মূল্যৰ ভিতৰত পাৰ্থক্য প্ৰদৰ্শিত কৰে। নিম্নতম তৰলতা আৰু উচ্চ অস্থিৰতাৰ পৰিণামস্বৰূপে কম তৰল বা অন্য তৰল প্ৰতিভূতিসমূহ/ডিৰাইভেটিভ কনট্ৰেক্টৰ বাবে সাধাৰণৰ পৰা অধিক স্প্ৰেড হ'ব পাৰে। এই সলনিত উন্নত মূল্যৰ স্থাপনত বাধাৰ সৃষ্টি কৰিব।

1.4 ক্ষতিশংকা হ্ৰাস কৰাৰ আদেশঃ

সেই আদেশসমূহ (যেনে ''ষ্টপ লছ'' আদেশ বা ''লিমিট আদেশ'') ৰখা যি ক্ষতিসমূহৰ অলপ পৰিমাণলৈকে সীমাত কৰাৰ ইচ্ছা ৰাখে, কেতিয়াবা ফলদায়ক নহ'ব পাৰে কিয়নো বজাৰৰ স্থিতিসমূহত দ্ৰুতভাৱে বঢ়া-টুটা হোৱাৰ বাবে এনে আদেশসমূহ সম্পাদন কৰাৰ সম্ভৱ নহ'ব পাৰে।

1.4.1 এক ''বজাৰ'' আদেশৰ মূল্যৰ ওপৰত লক্ষ্য নকৰাকৈ বিপৰীত ফালৰ পৰা আদেশসমূহৰ উপলব্ধতাৰ অধীন ততালিকে সম্পাদন কৰা হ'ব আৰু এইটো যে যেতিয়া গ্ৰাহকক এক ''বজাৰ'' আদেশৰ তৎপৰ সম্পাদন প্ৰাপ্তি হ'ব পাৰে, সম্পাদন বকেয়া আদেশৰ উপলব্ধ মূল্যত হ'ব পাৰে যি মূল্য সময় প্ৰাথমিকতাৰ ওপৰত আদেশ পৰ্যায়ক সন্তুষ্ট কৰে। এইটো বুজিব পৰা যায় যে মূল্যসমূহ সেই প্ৰতিভূতি/ডিৰাইভেটিভ কনট্ৰেক্টত অন্তিম ট্ৰেড কৰা মূল্য বা সৰ্বোত্তম মূল্যতকৈ বহু ভিন্ন হ'ব পাৰে।

1.4.2 এক ''লিমিট'' আদেশ কেৱল আদেশৰ বাবে নিৰ্দিষ্ট ''লিমিট'' মূল্য বা এক উন্নত মূল্যত সম্পাদিত কৰা হ'ব। যি কি নহওক, গ্ৰাহকক মূল্য সুৰক্ষা প্ৰাপ্তি হয় তথাপি এইটো সম্ভাৱনা থাকে যে আদেশ সম্পূৰ্ণভাৱে সম্পাদন কৰিব পৰা নাযায়।

1.4.3 এক ষ্টপ লছ আদেশ সাধাৰণতে এক ষ্টক/ডিৰাইভেটিভ কনট্ৰেক্টৰ বৰ্তমান মূল্যতকৈ ''বেলেগ'' কৈ স্থাপিত কৰা হয় আৰু এনে আদেশ কেৱল তেতিয়াহে সক্ৰিয় হয় যেতিয়া প্ৰতিভূতিসমূহ/ডিৰাইভেটিভ কনট্ৰেক্ট ষ্টপ মূল্য পায়গৈ বা তাৰ জৰিয়তে ট্ৰেড কৰে। বিক্ৰয় ষ্টপ আদেশ সাধাৰণতে বৰ্তমান মূল্যতকৈ তলত প্ৰবিষ্ট কৰা হয়। যেতিয়া প্ৰতিভূতিসমূহ/ডিৰাইভেটিভ কনট্ৰেক্ট পূৰ্ব-নিৰ্ধাৰিত মূল্য পায়গৈ অথবা এনে ধৰণৰ মূল্য হৈ ট্ৰেড কৰে তেন্তে ষ্টপ লছ আদেশ এখন বজাৰ/লিমিট আদেশলৈ সলনি হয় আৰু লিমিটত বা উন্নত পৰিস্থিতিত সম্পাদিত কৰা হয়। এই কথাৰ কোনো আশ্বাস নাই যে লিমিট আদেশ সম্পাদনযোগ্য হ'ব, যিহেতু এক প্ৰতিভূতি/ডিৰাইভেটিভ কনট্ৰেক্ট পূৰ্ব নিৰ্ধাৰিত মূল্যত কাৰ্য কৰিব পাৰে, এনে স্থিতিত এনে আদেশৰ সম্পাদন নোহোৱাৰ ক্ষতিশংকা কেৱল এক নিয়মিত লিমিট আদেশ হিচাপে উৎপন্ন হয়।

1.5 বাতৰি ঘোষণাৰ ক্ষতিশংকাঃ

সেইবোৰ বাতৰি ঘোষণা যি ট্ৰেডিঙৰ সময়ত ষ্টক/ডিৰাইভেটিভ কনট্ৰেক্টৰ মূল্য প্ৰভাৱিত কৰিব পাৰে আৰু কম তৰলতা তথা উচ্চ অস্থিৰতাৰ সৈতে সংযোজন কৰাৰ ফলত হঠাতে প্ৰতিভূতি কনট্ৰেক্টৰ মূল্যত এক অপ্ৰত্যাশিত যোগাত্মক বা ঋণাত্মক অৱস্থাৰ কাৰণ হ'ব পাৰে।

1.6 উৰা-বাতৰিৰ ক্ষতিশংকাঃ

কেতিয়াবা কোম্পানী/মুদ্ৰাৰ বিষয়ে শব্দ, বাতৰি-কাকত, ৱেবছাইট বা বাতৰি এজেন্সি আদিৰ জৰিয়তে বজাৰত উৰা-বাতৰি বিয়পিবলৈ ধৰে। বিনিয়োগকাৰীয়ে ইয়াৰ পৰা সাৱধান হোৱা উচিত আৰু উৰা-বাতৰিৰ ভিত্তিত কাৰ্য কৰাৰ পৰা ৰক্ষা পোৱা উচিত।

1.7 পদ্ধতিগত ক্ষতিশংকাঃ

উচ্চ মাত্ৰা ট্ৰেডিং সঘনে বজাৰ খোলাৰ সময়ত আৰু বজাৰ বন্ধ হোৱাৰ আগেয়ে ঘটিব। এই ধৰণৰ উচ্চ মাত্ৰা দিনত যিকোনো সময়তো হ'ব পাৰে। ইয়াৰ ফলস্বৰূপে আদেশ সম্পাদন বা প্ৰতিপন্নতা কৰাত বিলম্ব হ'ব পাৰে।

1.7.1 অস্থিৰতা ম্যাদৰ সময় একেৰাহে আপোনাৰ আদেশৰ মাত্ৰা বা মূল্য সংশোধিত কৰা বা নতুন আদেশ স্থাপিত কৰা বজাৰ অংশগ্ৰহণকাৰী হোৱাৰ বাবে আদেশ সম্পাদন আৰু ইয়াৰ প্ৰতিপন্নতাত বিলম্ব হ'ব পাৰে।

1.7.2 কিছুমান নিশ্চিত বজাৰ পৰিস্থিতিত এক উচিত মূল্যত বা সমগ্ৰভাৱে বজাৰত এক স্থিতিৰ সমাপ্তি ঘটোৱা তেতিয়া কঠিন অথবা অসমম্ভৱ হৈ পৰে যেতিয়া ক্ৰয় পক্ষ বা বিক্ৰয় পক্ষৰ যিকোনো আদেশ বকেয়া নহয়, বা যদি অসাধাৰণ ট্ৰেডিং গতি-বিধি বা প্ৰতিভূতি/ডিৰাইভেটিভ কনট্ৰেক্টৰ চাৰ্কিট ফিল্টাৰ পাৰ কৰাৰ ফলত বা কোনো অন্য কাৰণৰ বাবে এক প্ৰতিভূতি/ডিৰাইভেটিভ কনট্ৰেক্টত ট্ৰেডিং বন্ধ কৰি দিয়া হয়।

1.8 পদ্ধতি/নেটৱৰ্ক কঞ্জেছনঃ

আদেশসমূহ স্থাপিত কৰা আৰু পথত নিয়াৰ বাবে ছেটেলাইট/লীজড লাইন আধাৰিত সঞ্চাৰ, টেকনিক আৰু কম্পিউটাৰ পদ্ধতিৰ সংযোজনৰ ওপৰত আধাৰিত ইলেক্ট্ৰনিক প্ৰকাৰত এক্সচেঞ্জসমূহৰ ওপৰত ট্ৰেডিং হয়। এই ধৰণে তাত সঞ্চাৰ বিফলতা বা পদ্ধতিগত সমস্যাসমূহ বা পদ্ধতিৰ সৈতে মন্থৰ বা বিলম্বতা প্ৰতিক্ৰিয়া বা ট্ৰেডিং বন্ধ কৰা বা এনে কোনো অন্য সমস্যা/বেমেজালি উদ্ভৱ হ'ব পাৰে, য'ত ট্ৰেডিং পদ্ধতি/নেটৱৰ্কৰ বাবে স্থাপিত কৰা সম্ভৱ নাছিল, যি নিয়ন্ত্ৰণৰ বাহিৰত হ'ব পাৰে আৰু যাৰ ফলস্বৰূপে আংশিক সম্পূৰ্ণৰূপে ক্ৰয় বা বিক্ৰয় আদেশসমূহ সম্পাদন কৰা বা নকৰাত বিলম্ব হ'ব পাৰে। আপোনাক ইয়াৰ প্ৰতি মনোযোগ দিবলৈ সতৰ্ক কৰা হয় যে যদি সমস্যাসমূহ সম্ভৱতঃ অস্থায়ী হ'ব পাৰে কিন্তু যেতিয়া আপোনাৰ ওচৰত খোলা স্থিতি বা অনা-সম্পাদন আদেশ শেষ হয় তেন্তে এই সকলো সম্পাদিত লেনদেনৰ মীমাংসা কৰাৰ বাবে আপোনাৰ দায়িত্বৰ বাবে ক্ষতিশংকা বহন কৰে।

2. যেতিয়ালৈকে ডিৰাইভেটিভ ছেগমেণ্ট জড়িত, অনুগ্ৰহ কৰি নিম্নলিখিত অতিৰিক্ত সুবিধাসমূহৰ ওপৰত মনোযোগ দিয়ক আৰু ইয়াৰ সৈতে নিজকে পৰিচিত কৰাওকঃ

2.1 "লীভাৰেজ" বা "গীয়েৰিং"ৰ প্ৰভাৱঃ

ডিৰাইভেটিভ বজাৰত মাৰ্জিনৰ পৰিমাণ ডিৰাইভেটিভ কনট্ৰেক্টৰ পৰিমাণৰ এটা সৰু অনুপাত থাকে, যিটো লেনদেন 'লীভাৰেজড' বা 'গীয়েৰ্ড' হয়। ডিৰাইভেটিভ ট্ৰেডিং যাক মাৰ্জিনৰ এটা তুলনামূলকভাৱে সৰু পৰিমাণৰ সৈতে কৰা হয়, মাৰ্জিনৰ পৰিমাণৰ তুলনত অধিক লাভ বা হানিৰ সম্ভাৱনা প্ৰদান কৰে। কিন্তু ডিৰাইভেটিভত লেনদেনত উচ্চ স্তৰৰ ক্ষতিশংকা অন্তৰ্ভুক্ত হয়।

সেইবাবে আপুনি প্ৰকৃততে ডিৰাইভেটিভত ট্ৰেডিং কৰাৰ আগেয়ে নিম্ন বিৱৰণ সম্পূৰ্ণৰূপে বুজা উচিত আৰু লগতে ব্যক্তিৰ পৰিস্থিতি, বিত্তীয় উৎসসমূহ আদিত লক্ষ্য ৰাখি সাৱধানেৰে ট্ৰেড কৰা উচিত। যদি মূল্যসমূহ আপোনাৰ বিপৰীতে যায় তেন্তে তুলনামূলকভাৱে আপোনাক কম সময়ত আংশিক অথবা সম্পূৰ্ণ মাৰ্জিন পৰিমাণৰ লোকচান হ'ব পাৰে। ইয়াৰ উপৰিও হানি মূল মাৰ্জিন পৰিমাণতকৈ অধিক হ'ব পাৰে।

A. ফিউচাৰ্চ ট্ৰেডিঙত সকলো স্থিতিৰ দৈনিক বন্দৱস্তি জড়িত হ'ব পাৰে। প্ৰত্যেক দিনে খোলা স্থিতিসমূহ সূচী/ডিৰাইভেটিভ কনট্ৰেক্টৰ সমাপ্তি পৰ্যায়ৰ আধাৰত বজাৰৰ বাবে চিহ্নিত কৰা হয়। যদি কনট্ৰেক্ট আপোনাৰ বিপক্ষে যায় তেন্তে আপোনাৰ বাবে এই ধৰণৰ বঢ়া-টুটাৰ ফলস্বৰূপে হ'বলগীয়া লোকচানৰ (আনুমানিক) পৰিমাণ জমা কৰা আৱশ্যক হ'ব। এই পৰিমাণৰ আদায় নিৰ্ধাৰিত সময়লীমাৰ ভিতৰত কৰিব লাগিব, সাধাৰণতে পৰৱৰ্তী দিনত ট্ৰেডিং আৰম্ভ হোৱাৰ ঠিক আগেয়।

B. যদি আপুনি সময়সীমাৰ ভিতৰত অতিৰিক্ত পৰিমাণ জমা কৰাত বিফল হয় অথবা যদি আপোনাৰ একাউন্টত বকেয়া ঋণ থাকে তেন্তে ষ্টক ব্ৰ'কাৰে সম্পূৰ্ণ স্থিতি বা তাৰ এটা অংশ স্থাপনাপন্ন প্ৰতিভূতিসমূহ সমাপ্তি কৰিব পাৰে। এই ক্ষেত্ৰত, আপুনি এই ধৰণৰ সমাপ্তিৰ ফলস্বৰূপে হ'বলগীয়া যি কোনো লোকচানৰ বা দায়বদ্ধ হ'ব।

C. নিশ্চিত বজাৰ পৰিস্থিতিসমূহৰ অধীনত এজন বিনিয়োগকাৰীৰ বাবে এনে লেনদেন সম্পাদন কৰা কঠিন বা অসম্ভৱ হ'ব পাৰে। উদাহৰণৰ বাবে, এই স্থিতি অনা-তৰলতাৰ দৰে কাৰকসমূহৰ কাৰণ হ'ব পাৰে অৰ্থাৎ যেতিয়া তাত অপৰ্যাপ্ত আক্ৰমণ বা প্ৰস্তাৱ থাকে বা মূল্য সীমা বা চাৰ্কিট ব্ৰেকাৰ আদিৰ কাৰণে ট্ৰেডিঙৰ স্থগিতকৰণ কৰা হ'ব পাৰে।

D. বজাৰত স্থিৰতা বাহাল ৰখাৰ বাবে নিম্নলিখিত পদক্ষেপ ল'ব পৰা যায়, মাৰ্জিন দৰত পৰিৱৰ্তন, নগদ মাৰ্জিন দৰ বা অন্যত পৰিৱৰ্তন। এইবোৰ নতুন মানদণ্ড বিদ্যমান অস্থিৰ সুত পৰিমাণত প্ৰযোজ্য

কৰিব পাৰে। এনে স্থিতিত আপুনি অতিৰিক্ত মাৰ্জিন দিয়া বা আপোনাৰ স্থিতি হ্ৰাস কৰাৰ আৱশ্যকতা হ'ব।

E. আপুনি ব্ৰ'কাৰৰ পৰা সেই ডিৰাইভেটিভ কনট্ৰেক্টৰ সম্পূৰ্ণ জাননী অৰ্থাৎ অনুবন্ধ নিৰ্দিষ্ট আৰু তাৰ সৈতে জড়িত দায়িত্বসমূহৰ বিষয়ে সম্পূৰ্ণ জাননী উপলব্ধ কৰাৰ দাবী কৰা উচিত যাৰ ওপৰত আপুনি ট্ৰেড কৰাৰ যোজনা তৈয়াৰ কৰিছে।

2.2 মুদ্ৰা বিশেষ ক্ষতিশংকাঃ

1. বিদেশী মুদ্ৰা মূল্যবৰ্গ কনট্ৰেক্টৰ লেনদেনত লাভ বা লোকচান লাগে সেইবোৰ আপোনাৰ অথবা কোনো অন্যৰ ন্যায়িক ক্ষেত্ৰত ট্ৰেড কৰা হয়, মুদ্ৰা দৰত বঢ়া-টুটাৰ ফলত প্ৰভাৱিত হ'ব, য'ত কনট্ৰেক্টৰ মুদ্ৰা মূল্যবৰ্গ অন্য মুদ্ৰাত সলনি কৰা আৱশ্যক হয়।

2. কিছুমান নিশ্চিত বজাৰ পৰিস্থিতিত আপোনাৰ বাবে এটা স্থিতি সমাপ্ত কৰা কঠিন বা অসম্ভৱ হ'ব পাৰে। এইয়া তেতিয়া হয়, উদাহৰণৰ বাবে যেতিয়া এক মুদ্ৰা অনিয়ন্ত্ৰিত হয় বা নিৰ্ধাৰিত ট্ৰেডিং বেণ্ডক বিস্তাৰিত কৰা হয়।

3. মুদ্ৰা মূল্যসমূহ অত্যাধিক অস্থিৰ হয়। মুদ্ৰাসমূহৰ মূল্যত বঢ়া-টুটা অন্য বস্তুৰ বাহিৰে নিম্নলিখিতসমূহৰ পৰা প্ৰভাৱিত হয়ঃ যোগান-চাহিদা সম্পৰ্কত পৰিৱৰ্তন, ট্ৰেড, ৰাজহ সম্বন্ধীয়, বিত্তীয়, বিনিয়ম নিয়ন্ত্ৰণ কাৰ্যক্ৰম আৰু চৰকাৰী নীতিসমূহ, বৈদেশিক ৰাজনৈতিক আৰু অৰ্থনৈতিক ঘটনাসমূহ আৰু নীতিসমূহ, ৰাষ্ট্ৰীয় আৰু আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় সুতৰ হাৰসমূহ আৰু মুদ্ৰাস্ফীতিত পৰিৱৰ্তন, মুদ্ৰা মূল্য হ্ৰাসকৰণ, আৰু বজাৰ স্থানৰ ভাৱনা। এই কাৰকসমূহৰ মাজৰ পৰা যিকোনো এজনকে ব্যক্তিগত পৰামৰ্শদাতাৰ দ্বাৰা নিয়ন্ত্ৰিত কৰিব পৰা নাযায় আৰু ইয়াৰ বিষয়ে কোনো আশ্বাস দিব পৰা নাযায় যে এজন পৰামৰ্শদাতাৰ পৰামৰ্শৰ ফলস্বৰূপে এক অংশগ্ৰহণকাৰী গ্ৰাহকৰ ট্ৰেডত লাভ হ'ব বা এজন গ্ৰাহকৰ এই ধৰণৰ ঘটনাসমূহৰ পৰা লোকচান হ'বলগীয়া নহয়।

2.3 বিকল্প ধাৰকৰ ক্ষতিশংকাঃ

1. এক বিকল্প ধাৰকৰ বাবে তুলনাত্মকভাৱে কম সময়ত বিকল্পৰ বাবে আদায় দিয়া সম্পূৰ্ণ পৰিমাণ হেৰুওৱাৰ ক্ষতিশংকা থাকে। এই ক্ষতিশংকা এক বিকল্পৰ স্বৰূপক এক ৱেষ্টিং সম্পত্তি হিচাপে প্ৰদৰ্শিত কৰে যে বৈধতা সমাপ্তি হোৱাৰ পিচত মূল্যহীন হৈ পৰে। এক বিকল্প ধাৰক যি দ্বিতীয় বজাৰত কেৱল ইয়াৰ বিকল্পই বিক্ৰী নকৰে বৰঞ্চ ইয়াৰ সমাপ্তিৰ পূৰ্বে ইয়াৰ প্ৰয়োগো নকৰে, বিকল্পত তেওঁৰ সম্পূৰ্ণ বিনিয়োগ হেৰুৱাই পেলাব। যদি অন্তৰ্নিহিত মূল্যত বিকল্পৰ সময়সীমা সমাপ্ত হোৱাৰ আগেয়ে প্ৰত্যাশিত দিশত পৰিৱৰ্তন নহয় তেন্তে বিকল্পৰ মূল্য আবৃত কৰিবৰ বাবে পৰ্যাপ্ত সীমালৈকে বিনিয়োগকাৰীয়ে তেওঁৰ বিনিয়োগক এক গুৰুত্বপূৰ্ণ অংশ বা সম্পূৰ্ণ বিনিয়োগৰ লোকচান হ'ব পাৰে।

2. এক্সচেঞ্জে প্ৰয়োগ প্ৰতিবন্ধকতা লগাব পাৰে আৰু ইয়াৰ ওচৰত নিৰ্দিষ্ট পৰিস্থিতিসমূহত নিশ্চিত সময়ৰ ওপৰত বিকল্পৰ প্ৰয়োগৰ প্ৰতিবন্ধকতা কৰাৰ সম্পূৰ্ণ অধিকাৰ থাকে।

2.4 বিকল্প লিখকৰ ক্ষতিশংকাঃ

1. যদি অন্তৰ্নিহিত মূল্যত বঢ়া-টুটা প্ৰত্যাশিত দিশত নহয় তেন্তে বিকল্প লিখকৰ ওপৰত পৰ্যাপ্ত পৰিমাণৰ লোকচানৰ ক্ষতিশংকা থাকে।

2. এক বিকল্প লিখক হোৱাৰ ক্ষতিশংকা সেই অন্তৰ্নিহিত হিতৰ ওপৰত অন্য বিকল্প ক্ৰয় কৰা আৰু এই ধৰণৰ এক স্প্ৰেড স্থিতি গঢ়া বা বিকল্প বজাৰ বা অন্য বজাৰত হেজিং স্থিতিসমূহৰ অন্য প্ৰকাৰৰ দ্বাৰা কম কৰিব পৰা যায়। যি কি নহওক, লিখকৰ দ্বাৰা এক স্প্ৰেড বা অন্য হেজিং স্থিতি গঢ়ি লোৱা সত্ত্বেও

ক্ষতিশংকা গুৰুত্বপূৰ্ণ হ'ব পাৰে। এক স্প্ৰেড স্থিতি আৱশ্যকভাৱে এক সাধাৰণ ''দীৰ্ঘ'' বা ''হ্ৰস্ব'' স্থিতিৰ তুলনাত কম ক্ষতিশংকাযুক্ত নহয়।

3. সেইবোৰ লেনদেন য'ত সংযোজনত কেইবাটাও বিকল্প ক্ৰয় কৰা আৰু লিখা বা অন্তৰ্নিহিত হিতৰ ক্ৰয় কৰা বা শ্বৰ্ট ছেলিঙৰ সংযোজনত বিকল্প ক্ৰয় কৰা অথবা লিখনি অন্তৰ্ভুক্ত হয়, বিনিয়োগকাৰীৰ বাবে অতিৰিক্ত ক্ষতিশংকাৰ সৃষ্টি কৰে। যুঁটীয়া লেনদেন যেনে বিকল্প স্প্ৰেড, এক বিকল্প ক্ৰয় কৰা অথবা লিখাৰ তুলনাত অধিক জটিল হয়। আৰু ইয়াৰ ওপৰতো মনোযোগ দিয়া উচিত যে বিনিয়োগ যি কোনো ক্ষেত্ৰত, এক জটিলতা যিটো ভালদৰে বুজি লোৱা নাই, আপোনা-আপুনি এটা ক্ষতিশংকাৰ কাৰক হয়। যি কি নহওক, এই পৰামৰ্শ দিয়া নহয় যে সংযোজন কৌশলনীতিৰ ওপৰত বিবেচনা কৰা নহয়, যেনেকৈ বিকল্পত সকলো বিনিয়োগকাৰীৰ ক্ষেত্ৰত হয়, কোনো এনে ব্যক্তিৰ পৰামৰ্শ লোৱাৰ উপদেশ দিয়া হয় যি বিভিন্ন বজাৰ পৰিস্থিতিৰ অধীনত সংযোজন লেনদেনৰ ক্ষতিশংকাসমূহ আৰু সম্ভাব্য ৰিৱাৰ্ডৰ সম্পৰ্কত অভিজ্ঞতা আৰু জাননী আছে।

3. ৱায়াৰলেছ প্ৰযুক্তি/স্মাৰ্ট অৰ্ডাৰ ৰুটিং বা কোনো অন্য প্ৰযুক্তিৰ জৰিয়তে ট্ৰেডিং:

ৱায়াৰলেছ প্ৰযুক্তি/স্মাৰ্ট অৰ্ডাৰ ৰুটিং অথবা যি কোনো অন্য প্ৰযুক্তিৰ জৰিয়তে প্ৰতিভূতিসমূহৰ ট্ৰেডিঙৰ সৈতে জড়িত সুবিধাসমূহ, ক্ষতিশংকা, দায়িত্ব আৰু বাধ্যবাধকতা ব্যাখ্যা কৰিবৰ বাবে যিকোনো অতিৰিক্ত উপবন্ধসমূহ ষ্টক ব্ৰ'কাৰৰ দ্বাৰা গ্ৰাহকৰ দৃষ্টিলৈ অনা উচিত।

4. সাধাৰণ

4.1 শব্দ 'গ্ৰাহক'ৰ তাৎপৰ্য আছে আৰু ইয়াত অন্তৰ্ভুক্তঃ এক ক্লায়েন্ট, এক গ্ৰাহক বা এক বিনিয়োগকাৰী যি এক্সচেঞ্জসমূহৰ দ্বাৰা প্ৰদান কৰা প্ৰক্ৰিয়াৰ জৰিয়তে প্ৰতিভূতি/ডিৰাইভেটিভ কনট্ৰেক্ট প্ৰাপ্তি কৰা আৰু/বা বিক্ৰী কৰাৰ উদ্দেশ্যেৰে এক ষ্টক ব্ৰ'কাৰৰ সৈতে চুক্তি কৰে।

4.2 শব্দ 'ষ্টক ব্ৰ'কাৰ'ৰ তাৎপৰ্য আছে ইয়াত অন্তৰ্ভুক্তঃ এক ষ্টক ব্ৰ'কাৰ, এক ব্ৰ'কাৰ বা ষ্টক ব্ৰ'কাৰ যাক এক্সচেঞ্জসমূহৰ দ্বাৰা স্বীকাৰ কৰা হৈছে আৰু যি SEBIৰ পঞ্জীয়ণ প্ৰমাণপত্ৰ প্ৰাপ্তি কৰিছে।